

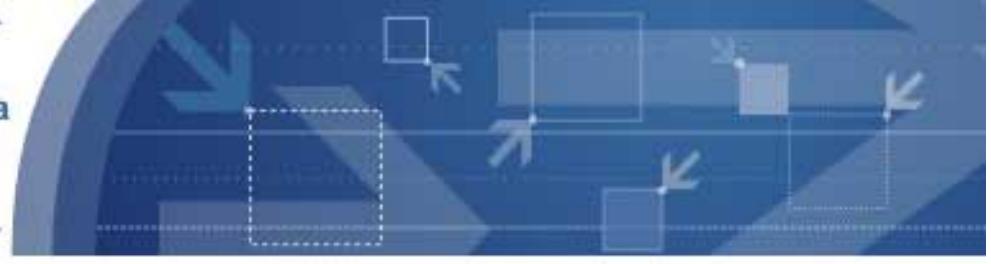

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

BILTEN

FEBRUAR 2009 – APRIL 2009

SADRŽAJ

1. *Saopštenje za javnost, 2. Februar 2009.: „Istraživanje o otvorenosti budžeta“*
2. *Saopštenje za javnost, 26. Februar 2009.: „Kršenje ustavnih prava građana“*
3. *Konferencija za novinare, 13. Mart 2009*
4. *Saopštenje za javnost, 24. Mart 2009*
5. *Saopštenje za javnost, 3. April 2009: „Uredbe o poverljivim nabavkama u neskladu sa Zakonom“*
6. *Konferencija za novinare, 13. April 2009: „Parlament i borba protiv korupcije – predstavljanje predloga TS za Zakon o Narodnoj skupštini“*
7. *Saopštenje za javnost, 23. April 2009: „Kontrola državne pomoći“*

Saopštenje za javnost

Istraživanje o otvorenosti budžeta

Organizacija Transparentnost – Srbija obaveštava javnost da se danas objavljuje u 85 zemalja najdetaljnije međunarodno istraživanje o otvorenosti budžeta „Open budget index“ u kojem je po prvi put obuhvaćena i Srbija.

Ovo uporedno istraživanje se sastoji od 91 pitanja kroz koje se istražuje kuantitet i vrste informacija koje su dostupne javnosti u ključnim dokumentima koji se odnose na pripremu, izvršenje i kontrolu državnog budžeta u pojedinim zemljama.

Kao što je napomenuto, istraživanjem je ove godine bilo obuhvaćeno 85 država sa svih kontinenata, a u fokusu je bio budžet za 2007. Na toj listi, Srbija se nalazi u sredini, u „društvu“ sa Gvatemalem i Kostarikom, sa skromnih 45 procentnih poena, što je omogućilo nešto bolji plasman od Albanije i BiH, ali lošiji od Makedonije, Bugarske i Hrvatske. Iako broj dostupnih budžetskih informacija u Srbiji iz godine u godinu raste, nezadovoljavajući plasman za 2007. je pre svega uzrokovao činjenicom da Srbija još uvek nema praksu provere završnog računa budžeta i da se budžet delimično pravi po programima tek od 2008. godine.

Transparentnost – Srbija, koja je učestvovala u ovom istraživanju, će tokom narednih sedmica organizovati i podrobnije predstavljanje nalaza ovog istraživanja i problema koje treba otkloniti kako bi javnost podataka o načinu trošenja novca poreskih obveznika Srbije bila veća. Kako bi takva aktivnost bila plodotvornija, uvereni smo da bi bilo od velike koristi da u njoj aktivno učestuju predstavnici relevantnih državnih organa, a pre svega Ministarstva finansija, Odbora za finansije Narodne skupštine, Državne revizorske institucije i Poverenik za informacije od javnog značaja. Povećanje javnosti budžetskih procesa je efikasno sredstvo u borbi protiv korupcije i jedan od preduslova za efikasnije korišćenje sve oskudnijih finansijskih resursa.

Transparentnost – Srbija

Beograd, 2. februar 2009.

Saopštenje za javnost

Kršenje ustavnih prava građana

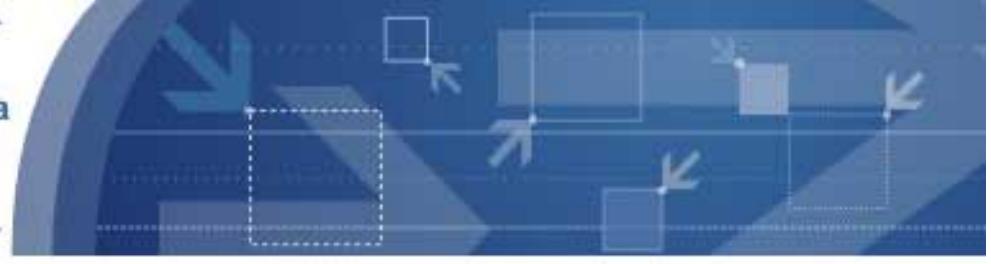
Transparentnost Srbija podseća da borba protiv korupcije u Srbiji ne može biti efikasna bez aktivnog angažovanja građana, kako u otkrivanju i procesuiranju konkretnih slučajeva korupcije, tako i u reformi sistema. Međutim, izvršna i zakonodavna vlast često šalju građanima obeshrabrujuće signale, kojima se dovodi u pitanje borba protiv korupcije.

Najnoviji primer takvog postupanja je slučaj „izgubljenih potpisa“ i „izgubljenih predloga zakona“. Više od 72 hiljade građana je potpisima podržalo predlog izmena i dopuna Zakona o slobodnom pristupu informacijama i predlog Zakona o klasifikaciji informacija, koji su nesumnjivo značajni i sa stanovišta borbe protiv korupcije. Nakon što je inicijativa predata Narodnoj skupštini (7. decembra 2007), prema poslovniku Narodne skupštine, predsednik Narodne skupštine je bio obavezan da tekstove dostavi svim narodnim poslanicima i Vladu, a predlozi su morali da se nađu na dnevnom redu tokom redovnog jesenjeg zasedanja 2008. Umesto toga, proteklih 15 meseci je izgubljeno zbog nesporazuma na relaciji Narodna skupština – MUP. Čak ni to ne bismo saznali da se u rešavanje slučaja nije uključio Ombudsman.

Konkretan problem se može rešiti ako parlament bude raspravljaо ovim predlozima i usvojio ih na početku prolećnog zasedanja, a predsednica Narodne skupštine bi, u skladu sa članom 140 Poslovnika, trebalo tom prilikom da objasni narodnim poslanicima i razloge za prekoračenje rokova. Ali, suštinski problem, nepoverenje građana u institucije, može se prevazići samo ako se iz ovog primera izvuče odgovarajuća pouka, i ako organi vlasti, pod pretnjom sankcija, budu bili obavezni da u zakonom predviđenom roku razmotre svaku obrazloženu inicijativu ili predlog koji od građana dobiju.

Transparentnost – Srbija

Beograd, 26. februar 2009.

Organizacija Transparentnost – Srbija Vas poziva da prisustvujete:

Konferenciji za štampu

Koja će se održati u petak, 13. marta 2009. sa početkom u 11.00 časova, u prostorijama organizacije, u ulici Despota Stefana (29. novembra) broj 36, na prvom spratu.

Dnevni red:

11.00 – 11.05 (Ne)javnost zakonodavnog procesa u Srbiji i kako je poboljšati? – Dr Vladimir Goati, predsednik organizacije Transparentnost – Srbija

11.05 – 11.15 Aktuelna pitanja kontrole finansiranja političkih stranaka – Nemanja Nenadić, programski direktor organizacije Transparentnost – Srbija

11.15 – 11.25 Analiza rada Narodne skupštine sa stanovišta ispunjavanja obaveza iz Nacionalne antikorupcijske strategije – Bojana Medenica, saradnik organizacije Transparentnost – Srbija

Transparentnost – Srbija

Informativna služba

Beograd, 11. mart 2009.

O temama dnevnog reda:

Na konferenciji za štampu ćemo govoriti o tome koliko je proces pripreme i donošenje zakona u Srbiji javan i u kojoj meri nedovoljna javnost predstavlja opasnost sa stanovišta korumpiranja zakonodavnog procesa. Tema je naročito aktuelna u svetu skorašnjih događaja (povlačenje zakona iz procedure dan pred početak rasprave; lobiranje za izmene predloga zakona; zagubljena građanska inicijativa za donošenje zakona). Ujedno ćemo predložiti moguća rešenja za veću javnost zakonodavnog procesa.

U okviru druge teme posebno ćemo se osvrnuti na aktuelna dešavanja u vezi sa kontrolom finansiranja stranaka, i to najavu da će Odbor za finansije Narodne skupštine organizovati kontrolu partijskih izveštaja za 2007, kao i na pitanje kontrole izveštaja o finansiranju kampanja iz 2008, koje Republička izborna komisija nije obavila.

U okviru treće tačke dnevnog reda osvrnućemo sa na najvažnije događaje iz rada Narodne skupštine koji su značajni sa stanovišta ostvarivanja Nacionalne antikorupcijske strategije (usvajanje zakona, izbor funkcionera, delovanje po izveštajima nezavisnih organa).

Saopštenje za javnost

Transparentnost – Srbija smatra da svaki pokušaj organa izvršne vlasti da utiču na odluke sudova, a pogotovo kada se sudijama preporučuje da krše svoje zakonske obaveze, predstavlja udar na srž pravne države, koja je najsnažnija brana korupciji. Nema nikakve sumnje da je urušavanje pravne države veće zlo od posledica ekonomске krize jer povlači sa sobom gubitak poverenja građana u institucije i stvara ambijent u kojem je i poslovanje privrednih subjekata veoma rizično.

Razumljivo je to što se Ministarstvo ekonomije stara o stanju privrede i zaostalih dugovanja privatizovanih firmi koje mogu da ugroze njihovo trenutno poslovanje. Međutim, izvršna vlast ima na raspolaganju legalne mehanizme za rešavanje tih problema – poput mera za subvencionisanje privrede koje je nedavno usvojila Vlada, ili mogućnost predlaganja propisa koji bi smanjili opterećenje privrede. Naravno i kada se te mere primenjuju, treba voditi računa da se o trošku poreskih obveznika ne stimulišu oni koji su se doveli u nepovoljan položaj svesnim neizvršavanjem obaveza prema radnicima i državi i lošim poslovanjem, a da se posredno ne kažnjavaju firme koje su svoje obaveze prema radnicima i državi uredno izmirivale.

Transparentnost – Srbija

Beograd, 24. mart 2009.

Saopštenje za javnost

Uredbe o poverljivim nabavkama u neskladu sa Zakonom

Transparentnost – Srbija ocenjuje da uredbe koje regulišu poverljive nabavke za policiju, vojsku i BIA nisu u skladu sa odredbama novog Zakona o javnim nabavkama. Iako se u slučajevima poverljivih nabavki pomenutih institucija mora primenjivati Zakon, kao akt veće pravne snage od uredbe, u praksi se verovatno dešava drugačije jer poverljive nabavke nisu podvrgnute efikasnoj spoljnoj kontroli.

Uredbe o kojima je reč – a poslednja je doneta nakon stupanja na snagu novog zakona, predviđaju da se na nabavke pojedinih vrsta pokretnih stvari ne primenjuje zakonska procedura, već procedura bez javnog oglašavanja. Međutim, novi Zakon o javnim nabavkama ne dopušta absolutne izuzetke po vrsti robe koja se nabavlja, već nalaže da se u svakom konkretnom slučaju, pre određivanja poverljivosti, utvrdi da li bi „saznanje neovlašćenih lica da se takve nabavke sprovode, ili saznanje da predmeti nabavke imaju određene specifikacije ili da se vrše od određenog ponuđača, ugrozilo bezbednost države i građana.“

Imajući to u vidu, smatramo da Vlada treba hitno da izmeni ove nezakonite odredbe.

Transparentnost – Srbija

Beograd, 3. april 2009.

Organizacija Transparentnost – Srbija Vas poziva da prisustvujete:

Konferenciji za štampu

Parlament i borba protiv korupcije – predstavljanje predloga TS za Zakon o Narodnoj skupštini

Koja će se održati u utorak, 14. aprila 2009. sa početkom u 11.00 časova, u prostorijama organizacije, u ulici Despota Stefana (29. novembra) broj 36, na prvom spratu.

Dnevni red:

11.00 – 11.10 Poslanik i parlament – Dr Vladimir Goati, predsednik organizacije Transparentnost – Srbija

11.10 – 11.20 Imunitet narodnih poslanika i obaveza obrazlaganja odluka – Nemanja Nenadić, programski direktor organizacije Transparentnost – Srbija

11.20 – 11.30 Objavljivanje dokumenata o radu Narodne skupštine, odbora, poslaničkih grupa i narodnih poslanika – Bojana Medenica, saradnik organizacije Transparentnost – Srbija

Transparentnost – Srbija

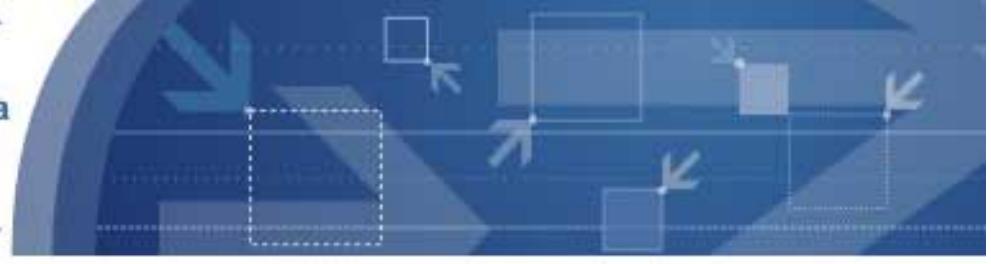
Informativna služba

Beograd, 13. april 2009.

O temama konferencije:

Na ovoj konferenciji za štampu predstavićemo predloge organizacije Transparentnost - Srbija za Zakon o Narodnoj skupštini. Trenutno postoji predlog Zakona o Narodnoj skupštini grupe narodnih poslanika iz 2007, o kojem nije raspravljano, a paralelno je u toku proces izrade novog predloga zakona.

Amandmani koje je naša organizacija predložila fokusirani su samo na nekoliko aspekata rada Narodne skupštine koji su najvažniji sa stanovišta borbe protiv korupcije. Amandmani koje ćemo predstaviti na konferenciji su već upućeni poslaničkim grupama u Narodnoj skupštini.

Prva oblast gde smo dali predloge tiče se umanjenja štetnih posledica odredbe člana 102, stav 2 Ustava, kojom je otvorena mogućnost da se narodni poslanici neopozivo odreknu mandata u korist političke stranke.

Druga oblast u kojoj smo dali predloge takođe ima za cilj da suzi obim imuniteta narodnih poslanika koji je sadašnjim Ustavom preširoko određen.

Treća oblast je vezana za javnost rada Narodne skupštine i poslanika, koja je glavna prepreka korupciji. U okviru ove oblasti predstavićemo predloge za obezbeđenje javnosti na dva načina – obelodanjivanjem većeg broja dokumenata na internet prezentaciji Skupštine i obavezivanjem poslanika da svoje odluke obrazlože.

Saopštenje za javnost

Kontrola državne pomoći

Transparentnost – Srbija ukazuje javnosti da bi predlog Zakona o kontroli državne pomoći koji se nalazi u proceduri pred Narodnom skupštinom trebalo izmeniti kako bi ta kontrola bila delotvornija, a javnost imali potpuniji uvid u podatke o dodeljenoj državnoj pomoći i njenim efektima. Predloge konkretnih amandmana na ovaj predlog zakona dostavili smo poslaničkim grupama i Ministarstvu finansija.

Posebno naglašavamo da bi trebalo preispitati koncept organa koji će se baviti kontrolom državne pomoći. Državna pomoć se, prema citiranom predlogu zakona, kontroliše kako bi se utvrdilo da li se kroz nju neopravdano privileguje neki učesnik na tržištu. Transparentnost Srbija smatra da bi u postojećim uslovima ekonomske krize racionalnije bilo da se poslovi kontrole državne pomoći povere postojećoj Komisiji za zaštitu konkurenциje, koja ima potrebnu nezavisnost i infrastrukturu i bavi se sličnim poslovima, nego osnovati posebno telo koje bi radilo na sprovođenju ovog zakona.

Transparentnost – Srbija

Beograd, 23. april 2009.